s'așeḑaseră pe cóstele dealuluĭ, sau la umbra vr'unuĭ stejar, sau lângă una din fontânile ce se găseau cu îmbelșugare aci, aruncându-șĭ privirile in vale și urmând cu ochiĭ drumul ce trecea peste riu și se perdea între dealurile din fața.

De-odată sunetele unor clopote, sburând pe aripele unuĭ vênt ușor de primă-véră, le isbi auḑul; apoi nu trecu mult și un șir de trăsurĭ eșiră dintre dealurĭ, trecură periul și urcară la mănăstire.

Toțĭ, alergând din tóte părțile, se grămădiră la pórta monăstireĭ și primiră pe noiĭ sosițĭ cu viĭ aclamărĭ de bucuriă.

Acestia erau: ginerele Aureliu Mugurel și sorora sa Maria cu părințiĭ lor, nuniĭ și maĭ mulțĭ invitațĭ, proprietarĭ și arendașĭ de prin vecinătate, toțĭ prietenĭ atât ai familieĭ Mugurel, cât și ai familiei Dumbrăvénu; între acestia se aflau și câțĭ-va tenerĭ călărĭ, amicĭ ai lui Aureliu.

Veselia strălucia pe fețele tutulor; numai pe fața luĭ Aureliu se zăria o întristare, o nemulțămire pe care in zadar îșĭ punea tóte silințele pentru ca s'o ascundă.

Babele, carĭ 'n tot-déuna n'au altă trébă, observaseră acésta și'șĭ șoptiau una alteia părerile lor.

Fetele și flăcăiĭ se minunau de frumusețea lui; fetele scoțénd câte un oftat, privindu-l galeș, pe furiș esprimându-șĭ una alteia câte o dorință;

flăcăiĭ mĕsurându-l de sus până jos cu o naivă gelosiă.

Ér bĕtrâniĭ îl bine-cuvêntau urându-ĭ viéță fericită.

În timpul acesta dómnele și domniĭ îșĭ făceau visitele pe la starița monăstireĭ și pe la celelalte călugărițe cunoscute; domnișórele, in mijlocul cărora ochiul privitoruluĭ deosebia pe sorora lui Aureliu, un înger de copilă, se preâmblau pe cóstele dealuluĭ bênd apă din isvórele cele limpedĭ cu albele lor mânĭ, întrând in vorbă cu fetele țeranilor și culegând împreună la florĭ, neconenit insoțite de teneriĭ cavalerĭ ce fluturau in giurul lor, ér Aureliu isbutind a se depărta de părințiĭ sei carĭ ședeau de vorbă cu starița in pridvor, mĕsura cu pașĭ meditativĭ curtea interióră a monăstirei, oprindu-se din când in când ca să citéscă inscripția săpată pe pétra vr'unuia din mormintele ce 'ncongiurau biserica.

Preâmblându-se, ochiĭ i se opriră pe un monument represintând un îngeraș care sbura spre cer; se opri in loc și, după ce admiră in destul gingașa figură a îngerașuluĭ, citi epitaful ce se afla săpat la piciórele luĭ:

Îngeraș lăsatu-am cerul
Să viu p'ast pămênt de dor,
Si-astă ḑi, străbătênd eterul,
Ér spre cer iau linu-mĭ sbor.

Citind aceste versurĭ, câte o lacrimă i se arĕtă pe géna ochilor, și rĕmase pe gândurĭ; o voce însă care 'ĭ ḑise:

— Bună ḑina, domnule!

Îl sustrase din gândirile cari 'l țintuiseră in loc.

Se 'ntórse: Sandu, plin de sudóre, era la spatele seu.

— Ah! tu eștĭ, Sandule? Mulțămescu-țĭ. Dér ce eștĭ așa asudat și gâfâi ca și cum ai fi alergat ca un cal de poștă?

— Ba că să, ḑicĭ, domnule Aureliu, că tocmai așa e.

— Și ce te-a făcut s'alergĭ atâta?

— Voiam ca să-țĭ aduc mai curênd ăst mănunchiu de florĭ.

Și 'ĭ presintă buchetul care, — Sandu avênd priceperea de a'ĭ infășura cotórele cu frunḑe ude — 'șĭ păstrase prima lui frăgeḑime.

— Îțĭ mulțămesc, Sandule, — ḑise Aureliu luându-l. — Și numaĭ pentru asta ai venit in fuga?

— Ba nu! mai am să-țĭ dau un lucru.

— Și ce anume? — intrebă curios Aureliu.

— O scrisóre.

Și Sandu băgă mâna in induoiturile brêului căutând ce-va.

— O scrisóre? Și dela cine? — maĭ intrebă Aureliu a căruĭ curiositate crescea.

— Dela c'onița Matilda.

— Dela Matilda? Ah! unde e? adu-o, dă-mi-o maĭ curênd.

Și intindênd mâna smulse scrisórea pe care Sandu i-o presinta dicêndu-ĭ:

— Éc'o!

Aureliu o desfăcu cu aceiașĭ grabă cu care o smulsese din mâna luĭ Sandu și citi următórele rêndurĭ:

„Primesce, Aureliu, aceste floricele pe carĭ, „astădĭ de diminéță, le-am cules pentru tine, ca „să ți le ofer drept darul meu de nuntă. Chiar „vescedindu-se, te rog să le păstredĭ! Ele 'țĭ vor „aduce aminte bucuriile ce nu țin decât un moment „speranțele ce per, amicițiile ce mor! Păstréză-le „pentru amorul meu: Acésta e singura rugăciune „ce 'țĭ adresez de pe marginilu mormêntuluĭ in care „nu duc cu mine altă părere de rêu de cât aceia „că nu te-am putut imbrățișa pentru cea din urmă „óră!

„Matilda.“

Cu cât citia, fața i se descompunea; in cele din urmă sângele iĭ inundă ânima pe care apĕsă scrisórea Matildeĭ, de aci i se urcă in creierĭ și, nebun de durere, ne mai sciind ce face, alergă spre

locul unde erau oprite trăsurile și se aruncă in acea a familiei sale strigând surugiului:

— La Dumbrăvenĭ! În góna cailor!

Surugiul, de și înmărmurit de purtarea lui Aureliu, s'aruncă pe șea, plesni din biciu și caiĭ porniră.

Îndată o confusiune, peste putință de a fi descrisă, urmă plecăreĭ sale; într'un moment toțĭ aflaseră despre ciudata sa plecare ce dede loc la diferite conjecturĭ.

Părinții și rudele sale, carĭ ședeau de vorbă cu starița, informându-se despre acésta, se răpeḑiră in curte. Eșind la pórta monăstirei, mulțimea li arĕtară un nuor de praf ce se 'nălța dincolo de riu: era trăsura lui Aureliu care sbura ca vêntul.

Turburațĭ peste mĕsură, se deciseră a'l urma: Trăsurile se mișcară și una după alta, porniră in góna cailor după Aureliu.

Mulțimea, închipuindu-șĭ că ce-va neprevĕḑut trebuia să se fi întêmplat și că nicĭ o nuntă nu se va mai sĕvêrși in ḑiua aceia, ora convenită fiind trecută de mult, începu a se împrăscia în tóte direcțiunile. Învitațiĭ cei mai curioșĭ, vrênd să afle desnodămêntul acesteĭ netălmăcite întêmplărĭ, se luară după trăsurile familiei Mugurel; cei-lalțĭ se duseră spre casă.

Cât despre Sandu, buimăcit și el cu totul de

efectul ce produsese scrisórea adusă de dênsul, reluâ gânditor drumul spre Dumbrăvenĭ, frămêntându-se in zadar cu firea ca să'şĭ dea cu socotéla de ceia ce putea să fie scris pe petecul acela de hărtiă.

Epilog.

Când dóuě ânimĭ sunt destinate să fie una a alteia, nimic nu le póte despărţi; şi ce putere s'ar opune óre destinuluĭ, acéstă divitate contra decretelor căreia nicĭ însuşĭ luĭ Juoe, anticiĭ n'au culezat să 'ĭ dea vr'o putere?

Astfel erau Matilda şi Aureliu.

Mugureiĭ şi Dumbrăveniĭ, fiind dóuě proprietăţĭ vecine, cele dóuě familiĭ, Murgurel şi Dumbrăvénu, nu formau decât una că-cĭ lă ţéră prietenia e mai sinceră şi mai strins legată de cât in oraşe unde ghieţósa etichetă străină a înlocuit curăţia simţemintelor românescĭ înstrăinându-ne ânimele.

Ast-fel fiind între părinţĭ carĭ, amicĭ din cea mai fragedă copilăriă, transmiteau, la rêndul lor, acéstă amiciţiă copiilor, Maria nu era decât surora Matildei şi a Sofieĭ, ér Aureliu fratele acestor trei copile.

Dér timpul trecea și cu dênsul trecea și prima copilăriă și, ca in tot-déuna, amicia incepea să facă loc înclinațieĭ. In scurt, in jocurile lor, Aureliu și Matilda erau nedespărțițĭ.

Veni insă timpul când trebuia să se despartă: timpul studiuluĭ, și Aureliu schimbă câmpenia pe oraș, ér înclinația dintre el și Matilda, se schimbă in amor.

Acum nu se mai întrevedeau decât in timpul vacanțiunilor; atuncĭ petrecerile celei dintêiu copilăriĭ îșĭ reluau locul și amorul lor crescea din ce in ce.

Nu trecu insă mult și Matilda pe care scim cum dómna Brădescu o iubia, părăsi téra spre a'șĭ completa studiele, — pentru care avea o aplecare deosebită, — in străinătate.

De aci 'nainte Aureliu nu mai vedea decât pe sorora sa și pe Sofia carĭ, de aceiașĭ etate, păreau a fi surorĭ de sânge precum erau surorĭ de ânimă. Terminându'șĭ și studiele, se intórse in sinul familiei, la Mugurel, unde găsi pe toțĭ, afară de Matilda, a cărei plecare o scia și a cărei lipsă nu-l mai impresiona acum.

Viéța de Bucurescĭ, cu sgomotul, cu distracțiele, cu miseriele eĭ, schimbă adesea cu totul pe om: Aureliu de astădĭ nu mai era cel de altădată și Sofia, care 'șĭ completase educațiunea intr'un

pension, nu mai era copilița, sorora luĭ cea de altădată; acum era pentru dênsul domnișóra Sofia.

Sofia însĕ, in fond, era aceiașĭ, tot copilița cea sglobiă, fără grigiă, cu ânima deschisă, și schimbarea lui Aureliu o puse pe gândurĭ; de aci ușóre imputărĭ, scurte întrevorbirĭ, dulcĭ întrețınerĭ al căror resultat fu că Sofia nu întârḑiâ de a iubi pe Aureliu.

Nevinovăția ascunde rĕu iubirea; părinții nu întârḑiară să observe acésta, și pentru că timpul nu era nepriincios ca speranțele lor să fie realisate, deciseră însoțirea lor.

Aureliu, a căruĭ ânimă îșĭ păstrase fondul curățieĭ de sîmțeminte, și mărinimia ce o caracterisa, nu găsi de ce s'ar opune voințeĭ părinților și n'ar face fericirea Sofieĭ, care o merita din tóte punctele de vedere și pe care i se părea și luĭ c'o iubia; despre Matilda, nicĭ nu-ĭ mai venise in minte: trecutul era mort ca tóte trecuturile; focul iubireĭ lui de odinióră acum zăcea sub cenușa timpuluĭ. Ast-fel dér logodna se sĕvêrși, spre marea bucuriă a tutulor, fixându-se și ḑiua nunțeĭ după sĕrbătorile Pascelor.

Scim însĕ că Matilda reveni la Dumbrăvenĭ tocmai in timpul acestor preparative; revederea ei și a luĭ Aureliu, carĭ in frageda copilăriă se iubiau cu tótă nevinovăția vêrstei lor, trebuie să

fie funestă Sofieĭ: aniĭ potolesc amorul, dér nu-l sting, a ḑis, cu drept cuvênt, Lord Byron, cenuşa sub care zăcea acoperită iubirea luĭ Aureliu, dispăru la suflarea îngerescceĭ voceĭ a Matildeĭ, care străbătu până în fundul ânimeĭ lui şi 'ĭ deşceptă tóte amintirile trecutuluĭ, şi focul se reaprinse cu mai multă furiă, cum este orĭ ce foc când suflarea 'l atinge.

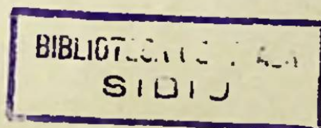
In zadar Matilda porunci ânimeĭ eĭ, in zadar Aureliu încercă să năbuşéscă simţemêntul redesceptateĭ iubirĭ, prin acela al datorieĭ: eĭ erau născuţĭ unul pentru altul.

Am vĕḑut teribila hotărire ce 'şĭ luase Matilda numaĭ pentru că, trăind, se simţia necapabilă de a 'şĭ putea ucide ânima şi nu voia ca fericirea sororeĭ séle să fie turburată. Ea prevedea că şi Aureliu care tot se stăpânea, nu va putea fi mai mult stăpân pe sine şi nu voia ca iubirea ce Sofia avea pentru el, să fie resplătită prin trădare, şi 'şĭ alese remediul ce singur putea, după părerea eĭ, să facă pe Sofia fericită: sinucidul, blamabil in sine dér' măreţ prin causa ce-o făcea să se hotăréscă la esta: Sacrificiul vieţeĭ eĭ pentru fericirea sororeĭ séle.

Un devotament mare găsesce tot-déuna imitatorĭ in ânime frumóse şi dă in tot-déuna resultate fericite; esemplul l'avem in Sofia care scim cum,

vedênd tótă măreția devotamentuluĭ Matildeĭ, a renunțat la unirea eĭ cu Aureliu, și 'n fericitul desnodămênt al acesteĭ întêmplărĭ, că-cĭ nu trecu mult și Matilda fu vindecată de rana ce 'șĭ pricinuise: mâna'ĭ de femeiă, descărcând arma, tremurase, — țéva pistoluluĭ care era îndreptată spre ânimă alunecase înlăturĭ și glonțul, sburând, trecu pe sub subsuóră sdrelindu-ĭ cóstele și eșise afară prin geamurile a căror sdrobire o causase. Întremată pe deplin, Matilda și Aureliu primeau bine-cuvêntarea părinților și preotuluĭ in aceiașĭ bisericuță a mănăstireĭ Z..., unde era hotărît, cu puçin mai 'nainte să se sĕvârșéscă cununia Sofieĭ.

Fine.

BRAȘOV
TIPOGRAFIA LÖW, GERULA & COMP.
1881.